
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyílttér sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felolós szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

KERESZTES HÁBORÚ A TÜDŐVÉSZ ELLEN.

A középkorban keresztos hadak vonultak keletre, a szent sir védelmében, a pogányok ellen, ma is keresztos hadakat toborzunk a tüdővész ellen, a nemzet védelmében.

Akkor véres karddal hívták hadba a vitéz nemességet, *ma a kettős vörös-kereszt jelvénye alatt szólítjuk föl az egész nemzetet ez újabb szent háborúra.*

A világegés tüze még javában lobog. De bármilyen iszonyu legyen is az, még most is, ezek már csak a kialakulás előtti fel-fellobbanások. S tüzen át a reánk mosolygó glóriás béke-angyal közeleg felénk.

Győztünk! S a háborn befejezése, a végső győzelem se várthat magára sokáig; habár pillanatokra úgy látszik, hogy egyes helyeken megfordult a hadi szerenese. De ez csak időleges hadi helyzet s korlátolt jelentőségű esemény.

Azonban külső ellenségeink letörése még nem lenne teljes győzelem, még nem nyújthatna teljes megnyugvást, boldogságot és megerősödést a békében. A belső ellenségekkel is fel kell venni minden vonalon és már most a harcot. *S ezek között legelső sorban a legnagyobb, a nemzetirtó tüdővésszel kell mindenáron megküzdenünk.*

Magyarországon évenként átlag 60—70 ezer ember hal meg tüdővészben. A halálozás 13—14%-ja.

Megdöbbenő szám.

Megdöbbenő különösen, ha tudjuk, hogy ez nem kikerülhetetlen végzet, nem elháríthatlan Isten csapása. Sőt nagyon is lehet ellene védekezni, még ha a vész már bejutott is a szervezetbe. S az ellen, hogy be ne jusson s ott ne ronszoljon, még inkább. S ez a védekezés alapjában és kezdetén nem is kíván nagy áldozatot, s így a szegény embernek is módjában áll védekeznie. No már a kezdetén! S így, első sorban nem is annyira pénz kell hozzá, mint a társadalom szervezkedése, erős akarata, összefogása emberbaráti szeretetének készsége. Szív és lélek. Jóakaratu törődés a mások bajával, az ő javukra, de a magunkra is, hogy így magunkat is megóvjuk a véstől, a nemzetet az elnéptelenedéstől.

Föl tehát e szent háborúra!

A zászló ki van bontva. Zászlóanya Iza-bella királyi hercegnő fensége; a zászlótartó, nem kisebb ember, mint Tisza István. A ki egyszersmind a vezér is.

S a Budapesten jun. 6-án megválasztott országos nagybizottsággal, ez új nemzetör-

sereg magja, vezérkara is meg van alakítva. A keretek meg vannak állapítva, csak ki kell tölteni. Az uniformisba ujoncot adni. A formába lelket, életet önteni.

A belügyminiszter egy lelkes leiratban erre már föl is hívta a törvényhatóságokat. Mert csakis általuk lehet a kis magból, a vezérből igazi nemzeti hadtestet fejleszteni. Igazi néphadsereget, a melyben mindenkinek helye van. Férfinak nőnek; kicsinek-nagynak; gyermeknek-öregnek. Helye, hivatása, rendeltetése nemzetmentő kötelessége.

A tüdővész elleni harcot legelső sorban is *a harctérről haza térő tüdővész katonáinknál kell elkezdeni.* Hogy azokat, akik az egész nemzet életéért, fennmaradásáért küzdöttek, az életnek a nemzetnek megmenthessük. S viszont az itthon maradottakat is megmentjük tőle, hogy a lövőárbokból visszatért szeretteik, családjuk soká nélkülözött tagjaik, barátaik a hadi fáradalmak és szenvedések szörnyű nyavalyáját, a halál legártóbb magvát, a tüdővész csiráit hintsék el közöttük.

De, ha ez vitéz katonáinkkal szemben mindent megelőző kötelességünk is, azért a vész ellen az egész vonalon fel kell és fel fogjuk venni a küzdelmet, mert csakis így győzhetjük, csakis így törhetjük meg szörnyű hatalmát. *Mindent el kell követnünk, hogy a megmenthetők megmentessenek, vagy legalább másokat ne fertőzhessenek.*

Hogyan kell és lehet a tüdővész ellen védekezni, s hogyan lehet és kell azt gyógyítani, ennek az előadása nem az én feladatom. Erről majd kitanítanak minket a szétosztandó füzetek, a „gondozó“ intézetek orvosai és az egészségügyi tanácsadók, akik az alakítandó tüdővész elleni egyesület működő szervei lesznek.

Nekem most Hontvármegye egészségügyi bizottságának felkérése alapján csak az a feladatom, hogy megyém közönségét a tüdővész elleni mozgalomra figyelmessé tegyem s felhívjam, hogy ehhez csatlakozni, abban te vékeny részt venni, mindenki hazafiui és honleányi kötelességének ismerje.

És mikor ez ügyben a megyéhez szólok, ugyanazzal a lélekzettel szólok a vármegye területén lévő testvér törvényhatóság Selmec és Bélabánya sz. kir. város közönségéhez is. S teszem ezt nemcsak a területi egység, de a századok óta fennálló atyafiságos viszony, s a közös főispánság intézményéből alakult kapcsolat vonzalmán is.

Ez egyesületbe beléphet minden jó szándéku ember, még a legszegényebb is. Mert az egyesület nem kövér tagdíjakra utazik, hanem a a tagok tevékenységére és buzgalmára. Arra, hogy ne legyen nagy Magyarországnak egy zuga, ahol egy, vagy több egészségügyi tanácsadó ne volna. Aki a vész fészkeit felkússassa, az illetőket jó tanácsokkal ellátja, az orvosi segélyt részükre megszerezze, a védekezésben őket irányítsa, támogassa és ellenőrizze. S ha kell, részükre anyagi segélyt és támogatást is kieszközölje.

Nem lehet ez terhes dolog annak, akiben van szív, van ember és hazaszeretet. S egyetértéssel, összefogással még ez a munka is nagyon megosztható. Hiszen oly sokan vagyunk reá hivatottak, sőt kötelezettek. *A nép között élő intelligencia mind. Papok, tanítók, s ha megapad a munkáradatjuk, a jegyzők, a szövetkezetek vezetői, értelmesebb iparosok, földművesek, jóra való szatócok megerőtetés nélkül vállalhatnak kisebb nagyobb köröket, a melyekben nemzetmentő munkájukat teljesíthetik. Teljesíthetik lelkesedéssel, odaadással, kitartással, mert hiszen a kicsiny fáradságnak nagy lesz a jutalma. A legnagyobb amit csak kívánhatnak: gyermekeik, unokáik, önmaguk, a nemzet megszabadítása ez irtó véstől. Jutalmuk a nagy eredmény, hogy ez alattomos fegyvert a halál kezéből kiűztük.*

De, ha nem utazunk is nagy tagdíjakra, azért pénzre mégis szükségünk lesz. Sőt annál inkább. *S azok, akiknek módjukban áll, pénz és egyéb adományaikkal is nagy szolgálásokat tehetnek az ügynek.* Mert a pusztán védelmi harc még nem elég a teljes győzelemre. Az offenzívához pedig ebben e küzdelemben is sok pénz kell.

A betegség előhaladottabb állapotában az egyén megmentése már csak megfelelő intézetekben lehetséges. S ezek fölállítására pénz kell. S fentartásukhoz még több pénz. Annál inkább, mert a tüdővész leginkább a szegényebb osztályok réme, s ezek az intézetekben nem fizethetnek.

Az is igaz ugyan, hogy az ilyen népegészségügyi intézetek felállítása és fentartása első sorban állami feladat lenne, s az állam meg is fogja tenni kötelességét, ha reá kerül a sor, azonban a társadalomnak is vannak kötelességei s kívánatos, hogy azokat a magán tőkét, a melyekhez az állam úgy se férne hozzá, legalább ily módon mozgósítsuk

a köz javára. Engedjük, hogy mielőtt az önmegadóztatás vagy az államsegély eszközeihez folyamodnánk, hadd nyiljanak meg a szívek és a zsebek jótékonyági zsilipei. Mert az ilyen munkán, az ilyen pénzen mindig nagyobb az áldás. Ha jó helyre folyik.

De mondom, bármennyire el nem lehetünk is pénz nélkül ebben a küzdelemben, ebben a háboruban sem, mégis itt az országosan megalkotott és irányított szervezet és az egyéni tevékenység a fontosabb.

Azért is, mikor az alispán, és Selmeceen a polgármester, mint a törvényhatóság első tisztviselője a taggyűjtő ivatek kibocsátja, ne késünk a tüdővész elleni egyesület lobogója alá jelentkezni, s ha behivatunk a sorba, a helyünkre állni, hogy ezt a harcot is oly eredménynyel viihassuk meg, mint a világháborút, amelyet, bízva Istenben és bízva magunkban, mielőbb dicsőséggel fogunk befejezni.

Az isten legyen melénk most és mindörökké.

Kelt Ipolyság, 1916. Pünkösöd első napján.

Ivánka István
főispán.

TÖLLHEGYES.

(Három nyílt levél.)

Három nyílt levelet közlünk itt ama nagyhatalmak képviselőihez, — kiktől a mi megélhetésünk ma sok mértékben függ. Ime:

I.

Nagyságos Cipész ur!

Kegyed ne higgye el, hogy a háboru örökké fog tartani. Tény, hogy a társadalomnak igen alacsony rendű tagja az a hivatalnok, aki cipőjét meg akarja talpaltatni. Ha nem lenne ilyen, venne magának ujat hatvan koronaért. De azért nem kell tőle a talpalásért a fél havi fizetését kívánni s ha ebbe nem nyugszik bele, nem kell azt mondani:

„Köszönje meg az ur, ha egyáltalán elvállalom.“
Ha a háboru tényleg elmúlik, ön esetleg újra az egyszerű kis iparos lesz, — akinek sanyaru sorsát meghatározó sorokban kell majd ecsetelni, nem lehetne egy kevés udvariasságot erre az időre előlegezni?

II.

Kegyelmes mézáros ur!

Ugy látszik Ön sem emlékszik már azokra a legendás időkre, amikor a szakácsnékat édes lelkeknek szólította, a szépségét és a finom modorát megcsodálta, élénken érdeklődött nagyságájának hogyléte és a gyerekek egészségi állapota felől, amikor arra kérte, hogy mindig csak önnél és ne a konkurrensnél vegyen húst, miután a konkurrens tudvalevően minden font husra másfélkiló nyomtatékot ad?

Igaz, hogy most nem tarthatunk szakácsnékat, de amiért a nőnk személyesen jár a székbe, nem kell rákiabálni és ha sokalja a csontot, fagyut, meg egyebet, amelyet hus címén — kilóját 9 koronaért — adnak neki, nem muszáj azt mondani:

„Fognak maguk még fűvet is enni.“

Ez meglehet, de azt legalább nem a mézárosoknál fogjuk venni, ahol a gőg messziről kiabál le a husvágó emelvényről. Nem gondolja, hogy újra más idők lesznek, amikor a kuncsaftok a háborus tapasztalatokra visszaemlékeznek?

III.

Katalin' bárónő!

Méltóságod, akit mi békeidején Kati néni nevével tiszteltünk és látogattunk, mialatt a falukról a zöldséget behozta nekünk, mivel érdemeltük meg, hogy a legtörzsebb vevőre rákiabál:

„Ha nem kell, hagyja ott!“

„Ezt különben is jobb vevőknek tartogatom!“

„Nem is érdemlik meg, hogy a piacra jöjjenek!“

„Drága? ne taníttassa a kölykeit zongorázni akkor majd megveheti ezt a pár fej salátát!“

Mi ugyanis megszerezzük magának azt a módot, hogy minden evőbe egy pár hold újabb földet vegyen; miért kíván ön emellett alázatosságot a vevőtől, akiket a béke időben egyszer, régen, így szőlőgattott:

„Nagysága, szép nagysága, itt a nagy fejű kalabrábé!“

A hétről.

június 16

ELHAGYOTT KATONAI SIROK.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Ha vissza gondolunk azon lelkesedésre, amely 1914. július végén a hadüzenet alkalmából megnyilvánult, ha eszünkbe jut az első sebesülteknek a kórházba való megérkezése, ha a fájó emlékként megmaradt benyomást visszardézzük, amely az első hős katonánk temetése alkalmából szívünkben felébredt, — és most kimenővén a temetőbe, látjuk szegény 7 hőstünk elhanyagolt sírját, a fejfákat, melyekről az idő neveiket már is eltüntette, önkéntelenül is el kell szomorodnunk.

Csak eddig tartott volna bennünk a hazafias érzés? csak az első koporsót tudtuk elhalmozni virággal? Szegény „halhatatlan hősök“ sírja itt, ahol mi a vérükön megváltott békés polgári munkát folytathatjuk, már most legyen felismerhetlen? Nem! ez nem lehet!

Ők, a dicsők, kik ifju életük feláldozásával mutattak ragyogó példát, hogy miként kell a hazát szeretni, legalább azt megérdemlik tőlünk, hogy sírjaikat gondozzuk!

Jól tudom, hogy most mindenkinek van elég baja és a sok gond mellett kevés a pénz, és azt is elismerem, hogy a közönség áldozatkészsége napról-napra igénybe van véve, de még súlyosabb körülmények között sem szabad a kegyeletnek szívünkben kiveszni.

A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület ily érzések hatása alatt határozta el, hogy felkéri a *Honti Lapok* minden nemes ügyet buzgón támogató szerkesztőségét, indítson e célra lapjában gyűjtést. Nem kétlem, hogy úgy azok, kiket hasonló sors réme kísért, hogy fiaik, hozzátartozóik jeltelen sirban nyugszanak, valamint azok, akiknek nincsen kit féltetniök és épen ezért hálából az adakozásból ki fogják részüket venni.

A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület az ipolysági temetőben eltemetett katonák sírjának gondozására és neveiknek állandó megjelenítésére indított gyűjtéshez 35 koronával járul hozzá.

—y—d.

A Hontvármegyei Gazdasági Egyesületben fogant kegyeletos gondolat tehát az, hogy az ipolysági temetőben nyugvó hős katonák elhagyatott, jeltelen sírjait valamely egyszerű, de maradandó, például *közös márványsírműlek föllállításával örökítsük meg.* Az e nemes célt elősegítő gyűjtést a *Honti Lapok* hasábjain ezennel megindítjuk, a befolyandó bármily csekély adományokat nyilvánosan nyugtázzuk, a célra történt felhasználásukig pedig pénztintézetileg gyümölcsöztetjük.

Eddig befolyt adományok:

Hontvármegyei Gazdasági Egyesület 35 K
N. N. 7 K

— *A középiskola reformja.* Jankovich Béla dr. kultuszminiszter két igen fontos törvényjavaslatot terjesztett elő a képviselőház ülésén. Az egyik a *középiskolákra* vonatkozik, mely középiskoláink *modernebb irányu* fejlődésére fog utat nyitni. A *középiskolákra* vonatkozó törvényjavaslat még *egy élő nyelvet és irodalmat* vesz fel a *gimnáziumi* oktatás rendszeres tantárgyai közé, azonkívül kimondja, hogy a tanulók *szabadon választhatnak* ez élő nyelv és a görög nyelv és irodalom tanulása között. E szerint a *görög-pólló irodalom és rajz megszünik*, mert — mint a törvényjavaslat indokolása mondja — e tárgynak ma nincsen tantervi végcélja. Azok a tanulók, akik nem akarják a görög nyelvet tanulni, élő nyelvet választhatnak helyette. Ily élő nyelvek az európai kultúrnyelvek (*francia, angol, olasz*), másrészt a hazai élő nyelvek (*román, szerb, tót*). Ez utóbbiaknak rendszeres tanulását a közgazgatás érdekei is szükségessé teszik. Ez az élő nyelv *nem tárgya az érettségi vizsgálatnak.* A törvényjavaslat másik fontos rendelkezése, hogy érettségi vizsgálatot tett *gimnáziumi* tanulók — akár a görög nyelvet és irodalmat, akár a helyette megálapított élő nyelvet tanulták — *ezentúl a tudományegyetemek és egyéb főiskolák valamennyi karára felvehetők.* Ugyanígy felvehetők azok az érettségi vizsgálatot tett *reáliskolai* tanulók is, a kik esupán latin nyelvből és irodalomból tettek kiegészítő érettségi vizsgálatot. Ez a *paragrafus valamennyi gimnáziumi tanulónak egyenlő jogosítást* mondja ki. Vagyis a görög nyelvet nem választó tanulók az egyetemek és főiskolák valamennyi karára felvehetők. A kultuszminiszter végül — mint maga mondja a javaslat indokolásában — a *középiskolákban* az eddig szokásos és a pedagógiai kívánalmaknak meg nem felelő *osztályvizsgálatok helyett* jövőre minden tanév végén június második felében az évi tanulási anyagból osztályonként *befejező összefoglalások tartását* hozza javaslatba. A törvény fokozatosan lép életbe és az életbe léptetést legkésőbb az 1918—19. tanévben kell megkezdeni.

— *A tanügy köréből.* Jankovich Béla dr. vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Sebők Gyula* botzöki r. kat. tanítót a III. fizetési osztály 3-ik, — *Palotai Sándor* helembari r. kat. tanítót a II-ik fizetési osztály 2-ik fokozatába léptette elő, s részükre a megfelelő államségi segélyt folyósította, továbbá *Czigler József* szénavári r. kat. tanítónak 582 k államségi segélyt folyósított.

— *A Diákegyesület közgyűlése.* A főgimnáziumi segítőegyesület közgyűlését e hó 10. tartotta meg Barczán Endre igazgató elnöklése mellett. Az elnök beszámolt az egyesület évi működéséről. A beszámolóból látjuk, hogy 38 szegénysorsu tanulót látott el 544 K 30 f. értékű iskolakönyvekkel, 9 tanuló ellátására pedig magánosok nagylelkűségét vette igénybe; pár tanuló ruhászükségletét külön adományokból fedezte. A IV. hadikölcsönre 2000 K-t jegyezvén, most már 10000 K névértékű hadikölcsön kötvénybe van alapítottja elhelyezve. Az évi zárószámadás s vagyommérleg, valamint a jövő évi költségvetés elfogadása után az alapszabályok értelmében lelépő tisztikar helyét töltötte be a közgyűlés újból megválasztván egy a tisztikar, mint a választmány volt tagjait. A vármegye területéből s érdekköréből távozott *Wilczek Frigyes dr.* gróf az elnökség újból való elvállalását magától mintegy elhárítván: a közgyűlés érdemeit jegyzőkönyvében megörökítve az egyesület örökös tiszteletbeli elnökévé választotta meg, ugy szintén jegyzőkönyvi köszönettel adózott a pénztárosságtól megvált *Kohn Márk dr.* tb főor-

vosnak. Az így megüritt elnöki állásra a közgyűlés Halasz Ferenc választmányi tag indítványára egyhangu lelkesedéssel *Ivánka István* főispánt választotta meg. Pénztárossá Gálósi Soma pénzügyi számellenőr, ügyész újból Vámos Béla dr. ügyvéd, jegyzővé Gamber Béla főimn. tanár lett, számvizsgáló bizottsági tagokká pedig Cziráky Iván m. kir. főpénztárost s Árvay József vármegyei irodatisztet választották. A választmány választott tagjai maradtak: Draskóczy Jenő, Droszt Arthur, Eggenhofer Lipót, Herczeg Vincze, Himmler Sándor dr., Lipcsey Ervin dr. Marek Károly, Martinovich István, Hedervary Lajos, Pálfi Péter, Polgár Ignác, Schreiber Aladár. A választmány többi tagját pedig az egyesület alapító tagjai képezik.

— **Körjegyzői körökből.** Keve Károly szobi főszolgabíró a nyugdíjazás folytán megüresedett márianosztrai körjegyzői állásra Papp József okleveles jegyzőt helyettesítette.

— **Iskoláink a Kárpátfalvakra.** Vármegyénk összes elemi iskoláiban megtartották a kárpáti falvak felépítésére rendezett gyűjtést. Az eddig beérkezett jelentések szerint 8 iskola 2872 kor. 50 fillért küldött be erre a célra.

— **Alberti Ernő tanulmánya.** Alberti Ernő ipolysági kir. törvényszéki bír. lapunknak is kiváló tollú munkatársa *A vallás és a háboru* cím alatt tanulmányt olvasott fel 1915. okt. 24-én az ipolysági ev. templomban tartott vallásos összejövetelen. A nemes eszmékben gazdag, és finom stílusú készséggel megírt tanulmány az ipolysági evang. egyház határozatából és ezen egyház költségén jelent meg nyomtatásban. A füzetért befolyó adományokat az ipolysági evang. egyház Szimonidesz Lajos nagybörzsönyi lelkész „Isten közelében“ c. katonaimádságos könyvének a katonák közt leendő ingyen terjesztésére szánta. Az adományok vagy az ipolysági evang. egyház címére küldendők, vagy esekklapon fizethetők be.

— **A Népbank a H. T. bizományosa.** A Hadi Termény részvénytársaság közli, hogy a *Hontmegyei Népbank* is felhatalmazást nyert arra, hogy terményelőlegek nyújtásával foglalkozhasson.

— **Egy orvos kitüntetése.** Neumann Antal dr. orvost, aki a háboru alatt a budapesti székesfővárosi Zita hadikórházban teljesít orvosi szolgálatot, a háborus közegészségügy körül szerzett érdemeiért a Vöröskereszt II. osztályú hadiékítményes díszjelvényével tüntették ki. A jeles készültései fiatal orvos földünk, Neumann Jakab nyomdatulajdonos fia, csak pár hónapja, hogy megszerezte az orvosi oklevelet, kit még tanulmányai befejezése előtt a Zita kórház tudományos egyesülete elnökévé választotta meg.

— **A béke kabalája.** Réder emberek érdekes kabalaszék számológát állítottak össze királyunk és Vilmos császár életének adataiból. Az ember valóságilag megdöbben egy pillanatra, ha ezeket az oszlopokat nézi és hinni kezd rejtelmében. Ime az adatok:

Királyunk születési éve	1830
Trónralépése	1848
Kora	86
Uralkodási éve	68
Összesen	3832
Vilmos császár születési éve	1859
Trónralépése	1888
Kora	57
Uralkodási éve	28
Összesen	3832

A nagy küzdelmet tudvalevőleg négy szövetséges uralkodó vívja csaknem az egész világ ellen.

Királyunk és Vilmos császár számadatának együttes végösszege 7664.

Ez osztva néggyel a diadalmas béke esztendeje: 1916.

— **Tanítóink hadikölcsön jegyzése.** A vármegye kir. tanfelügyelőjéhez eddig beérkezett jelentések szerint a tanítók Hontmegyében 293450. koronát jegyeztettek a IV. hadikölcsönre a nép körében. Igazán dicséretes szép eredmény.

— **Tanulók gyűjtésének gyűjtése.** A közoktatásügyi m. kir. miniszter gyűjtésének és gyógyanyagok gyűjtésére hívja fel a tanuló fűságot. A hadsereg szükségletének fedezése után fennmaradó anyagot értékesítik s a befolyó összeget a háboruban elesettek özvegyeinek és árváinak támogatására fordítják és pedig egyötöd részben az elesett tanítók és tanárok családjaik javára. A rendeletben a következőket mondja a miniszter: „Jól esik a magyar iskola dicséretére megállapítanom, hogy az ifjúság, tanítók és tanárok szép példaadása mellett már eddig is a komoly nagy időkhöz méltóan tett eleget a feladatának.“ Ezért bizalommal fordul a magyar iskolákhoz. A gyűjtésre részletes utbaigazítást ad a rendelet s mellékeli a gyűjtendő rovarok, növények rajzát és leírását is. A gyűjteményeket a Honvédelmi Min. Hadseregélyző Hivatalának (Budapest, V. Akadémia u. 17) kell beküldeni. A vasúti szállítást díjmentes. A felszámított csomagolási költséget az elesett tanítók és tanárok alapja kapja.

— **Egy kisgyermek borzalmas halála.** Huszar Andras szetei hadbavonult földműves 3 éves Margit nevű leánykájára két hét előtt eltűnt hazulról, és minden keresés dacára nem sikerült feltalálni. Véletlenül folytán az ottani uradalom gazdatisztje keresztül mentén a buzaföldeken, egy tábla közepén ott találta halva a kis leányt. Szegényke betévedt a buzatábla alá és onnan nem tudott kitalálni és így éhen halt. A legelőt kulászok és a feltört talaj mutatják, hogy milyen küzdelmet vitt véghez a kisleány míg egy ott tudott rajta venni a hadiúnak eme borzalmas nevé. A szerdán megtartott törvényszéki boncolás derítette ki a tényelést, mely szomorú fényt vet arra, hogy miünk a kisdobó napközi otthon és hasonló dolgok csak papíron léteznek és merő gondatlanságból ilyen szármalasan kell pusztulni a jövő generációnak.

— **Töltött fegyver gyerekekében.** Zuckermann Lajos ipolysági 14 éves betűszedő három pajtásával, köztük Péter János iparostanulóval pünkösdi vasárnapján a Kossuth-utca végén levő rétre ment játszani Zuckermann Lajos egy magával vitt revolverből célba lőtt, mire Péter János kérte a revolvert, hogy ő is löhessen belőle Zuckermann Lajos ellenkezésére Péter János a revolvert kiakarta venni Zuckermann Lajos kezéből, s az így támadt huzakodás közben a revolver valahogy elsült, oly végtelenen, hogy a golyó Péter János hasába furódott. A sebesült fiút a kózkórházba vitték, de már nem lehetett megmenteni és kedden reggel meghalt. A halálos szerencsétlenségért csak a véletlen lehet okolni, de az eset újabb szomorú intő példa arra, hogy a töltött fegyvert zárjuk el a gyerekek elől.

— **Eltűnt kolt gabonakészletek.** A penz ügyorség május hó folyamán 58 községben 1234 lakosnál tartott kutatást. Hogy bennünket bajos lesz kiéheztetni, annak bizonyítéka, hogy 2803 metermázsa gabonaműt, 752 mm. lisztet, 115 mm. hüvelyest és 3 mm. olajos magvakat találtak. Ebből eltűnt volt és így tényelést vettek föl 60 mm gabona és 1 mm. liszt után.

— **Halálozás.** Siposs Mihály nagymarosi állam elemi iskolai igazgató kilenc esztendő Misi fiacskája a hó 4-én vörhenyben meghalt.

— **A biciska.** Kutacz János 16 éves munkás egyik reggel a szobi iparvasutnál mézet reggelizett. Falatozás közben Gyurcsék Ferenc nevű munkástársára tréfából belenyúlt ujjával a méz közé, mire Kutacz annyira felingerült, hogy zsebkését a pajtása hasába dőlte. A póruljárt munkást súlyos sérülésével az esztergomi Kolos-kórházba szállították. Állapota súlyos.

— **Richter dr. Horgony-Linimentje.** Capsici compos. Helyettesíti a Horgony-Pain-expellert, egy többszörösen bevált házi-szer, mely mint *fájdalomcsillapító bedörzsölés* közsvény, esuz, meghűlés, benulás, csipő-fájás (Ischias), derék fájás, stbnél ezerszeresen bevált. A *Horgony-Liniment* nagy elterjedése a legjobb bizonyítéka a szer kiválóságának, mely egy háznál se hiányozzon. Különösen olyanoknak ajánlható kik sokat a szabadban tartózkodnak, gyakori időváltozásnak és azért meghűlésnek vannak kitéve, pl. katonák, gazdák, erdészek, vadászok, földművesek, halászok, bá-

nyászok, tengeren utazók, kivándorlók stb. ugyszintén turistáknak fárasztóbb menetelés előtt és után és különösen az összes utazóknak, mivel gyors és biztos segítséget hoz. *A harcosoknak a harctéren a Horgony Liniment nélkülözhetetlen* (nagyon könnyelmes, mint tábori levélnek küldeni.)

Kapható a gyógyszerárakban vagy közvetlenül Dr. Richter az „Arany oroszlanhoz“ címzett gyógyszerárában, Prag, I., Elisabethstrasse 5. — Naponkénti szétküldés.

— **Jótekonycélu magyar állami sorsjáték.** Ő cs. és királyi Felsőségnek legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottójövedéki igazgatóság minden másfél évben jótekonycélu állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közhasznú és jótekonycélu célokra fordítják. A budapesti m. kir. lottójövedéki igazgatóság jelenleg a XXXII-ik állami sorsjátékot rendez 475 000 K. készpénz nyereménnyel. A főnyeremény 200.000 K. és még 14884 nyeremény van 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 1000, 500 stb. nyereményekkel. Az összes nyereményeket készpénzben fizetik ki. A sors-jegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyerési esély folytán a köz javára működő emberbaráti intézmények érdekében felhívjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXXII-ik jótekonycélu állami sorsjáték támogatására. A huzást visszavonhatlanul f. é. június hó 15-én a lottójövedéki igazgatóság (Budapest, IX, Vámpalota) tartja meg. Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól (Budapest, IX, Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezen kívül kaphatók a dohánytözsdékben, bank és váltó üzletekben, posta-, vám-, adóhivatalokban és vasuti állomásokon. A m. kir. lottójövedéki igazgatóság kívánatra bárkinek díjtalanul és portómentesen küldi ezen sorsjáték részletes játéktervét. Egy sorsjegy ára 4 korona.

Nagyszerűen bevált a harctéren küsdőknel és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. kapszoi compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvegje K -80, 140, 2-
Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlanhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 6.
Naponkénti szétkúldés.



Rezervista János

evele a harctérről élete párjához. Zsuzsánhoz

I.

A csatának vége, a muszkát elültük,
Az új lövérekben jó vacsorát főztünk.
Nyugvóra is tértünk, aludtunk is volna,
Ha a tetvek hada minket nem kinozna.
Körmeim elkoptak a sok vakarástól,
Küldj valami jó szert, az Isten is megáldjon

II.

Hamarosan aztán megjött a postája,
„Szanitéc” port küldött drága Zsuzsikája
Azt írja: „a tetvek úgy pusztulnak tőle,
Hogy még híromdónak sem marad belőle.”
Nagyon örült János és már alig várta,
Hogy a „Szanitéc” port magán kipróbálja

III.

„Szanitéc” port hintett bőven aznap este
Mindenhová hintett, hol viszkedett teste
El is aludt mindjárt, alig hogy lefeküdt
És az álom szárnyán hazafelé repült.
Csókolta kis lányát, ölelte Zsuzsáját,
Mosolygott álmában, látva a hazáját.

IV.

Fujják a riadót, talpra ugrik János,
Jól pihent az éjjel, semmi baja már most.
Megrázza az öklét, jaj ma a muszkának!
S neki akar látni éppen a munkának,
De előbb papírt vesz, haza ír egy pár sort,
Áldja Zsuzsikáját és a „Szanitéc” port

A Szanitéc tetűpor és kenőcs egyetlen postacsomagból se hiányozzék, mert ez valóságos áldás minden katonára nézve s a legjobb óvszer kiütéses tífusz ellen. Kapható tábori csomagolásban (csak a címet kell ráírni) I K-ért minden patikában és drogériában. Ahol nem volna kapható, oda 3 csomagot utánvétellel szállít Auber gyógytár Mohács

ORVOSOK
ajánlják, mint legalkalmasabb köhögési szernek
KAISER-féle mell karamellát
a három fenyővel.
Milliók használják
Köhögés
rekedtség, elnyálkásodás,
szamárhurut, katarus,
nyakfájás ellen, továbbá
meghűléselleni megóvásra,
azért üdvözl minden harcos!
6100 bizonyítvány orvosoktól és magányosoktól bizonyítéka a biztos hatásnak.
Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok.
Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fillér. Kapható minden gyógyszerárakban és drogériában. Ahol ez nincs ott forduljanak direkt
Fr. Kaiser, Bregenz (Vorarlberg)

Földhaszonbérlet.

Ipolynagyfalu község határában 410 m. holdas birtok, amelyből 7 hold kert, 306 hold szántó (80 hold 1915. őszén és 1916-ban lett istállótrágyával megtrágyázva, 40 hold feltört rét) 36 hold rét, 40 hold rét-legelő és 20 hold hegyi-legelő, lakóházzal és gazdasági épületekkel együtt az 1916/1917. évre, esetleg a következő évekre is bérbeadó.

Cím a kiadóhivatalban.

2-3

Női kalap kiárusítás!
Divatos formák 4 koronától kezdve,
Divatos diszitett kalapok 8 koronától kezdve.
Az előrehaladott saisonra való tekintettel
beszerzési áron alul
kiárusítattnak.
Justh Margit
kalap-salonjában.
Eichenwald-ház.

NYOMATOTT NEUMANN JAKAB GYORSSAJTOJAN IPOLYSÁGON.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben **1-25 kor**-ért minden gyógyszerárakban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas stb. intézetek vizsgálati szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteggyógyfertőtlenítésére, antiszeptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipereszappan lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is: szépíti, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára **2 korona**.

Fodormenta Lysoform

erősen antiszeptikus hatása szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvegje 2 korona.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárakban és drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára, Ujpesten.